בְּאֵר הַגּוֹלָה

קלו:

ט פ כְּלִי רִאשׁוֹן (פְּרוּשׁ, הַכְּלִי שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ עַל הָאֵשׁ) אֲפִלּוּ לְאַחַר שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ מֵעַל הָאֵשׁ, מְבַשֵּׁל (סג) כָּל זְמַן (סד) שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ. לְפִיכָךְ אָסוּר לִתֵּן (סה) לְתוֹכוֹ תַּבְלִין, צאֲבָל מֶלַח מֻתָּר לִתֵּן לְתוֹכוֹ (סו) כֵּיוָן שֶׁהֶעֱבִירוֹ מֵעַל הָאֵשׁ, דִּצְרִיכָא מִלְחָא בְּשׁוּלָא (סז) כְּבִשְׁרָא דְּתוֹרָא. קוְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹסֵר לָתֵת לְתוֹךְ כְּלִי זֶה (סח) בָּשָׂר מָלוּחַ אֲפִלּוּ הוּא (כה) (סט) שֶׁל שׁוֹר. הַגָּהּ: וְנִרְאֶה לִי (ע) דְּבָלֹא מֶלַח נַמִּי אָסוּר, אֶלָּא דְּנָקֵט מֶלַח דִּבְלָאוֹ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם (כו) דָּם שֶׁבּוֹ. (עא) וְיֵשׁ אוֹסְרִים לָתֵת כָּל שֶׁנֵּי כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, וְהַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה (תוספות (מנ: ד"ה והיינו) ומרדכי פרק כירה (פר' שנ)). * וְאִם עָבַר וְנָתַן מֶלַח, אֲפִלּוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן (עב) אֲפִלּוּ הוּא עַל הָאֵשׁ שֶׁעָבַד אִסּוּרָא, מֻתָּר הַמַּאֲכָל, (עג) אהַמֶּלַח (כמ) [כח] בָּטֵל עַל גַּבֵּי הַמַּאֲכָל (בית יוסף (ד"ה כלי חרסת) בשם שבלי הלקט (פר' פו)): י * ראָסוּר לִתֵּן תַּבְלִין בִּקְעָרָה וּלְעֻרוֹת עֲלֵיהֶן (כט) (עד) מִכְּלִי רִאשׁוֹן:

פ שבת מ"ב (ע"א) משנה ובגמרא שם (ע"ב). צ שם בגמרא וכלישנא בתרא, הרי"ף (כ.) והרא"ש (פ"ג סי' יז) והרמב"ם בפרק כ"ב (ה"ז) והתוספות (ד"ה והיינו). ק טור. והתוספות (שם) כתבו המחמיר תבוא עליו ברכה. ר רבנו תם (לפ. ד"ה כל) וכן נוטין דברי הרא"ש (פ' טו) וכן דעת הרב המגיד בפרק כ"ב (ה"ז).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ט [כח] בָּטֵל. עַיִן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיִן פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א) סִימָן פ"ד, אוֹתָם שְׁמְבִיאִין בְּשַׁבָּת מַיִם רוֹתְחִין בִּכְלִי רִאשׁוֹן מְכֻבָּשִׁים עִם טַיי"א, וּמַעֲרֶה מִכְּלִי רִאשׁוֹן לְתוֹךְ הַקְּעָרוֹת קְטַנּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם צוֹנֵ"ר, אֵין כָּאן מְשׁוּם בִּשּׁוּל, כֵּיוָן שֶׁהַצּוֹנֵ"ר כְּבָר נִתְבַּשֵּׁל בְּבֵית הָאֹפֶן וְאֵין בִּשּׁוּל אֶחָד בִּשּׁוּל בְּדָבָר יָבֵשׁ, אַף שֶׁהַצּוֹנֵ"ר נִמּוֹחַ, יֵשׁ לוֹ דִּין יָבֵשׁ, וּמֻתָּר לִתֵּן מְשׁוּם הַדָּם שֶׁבְּפִלְחָהּ. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשַׁט דַּעַת הָרַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כלי ראשון) מִשְּׁמַע דְּדוּקָא שֶׁהֶהוּא עֲדַיִן מָלוּחַ אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל, דְּאֵין בִּשּׁוּל אֶחָד בִּשּׁוּל. עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כה): וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): **טז (כל) סוֹלֶדֶת.** עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק כח). וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק של שלמה פ"ח סי' עא): **(כה) שֶׁל שׁוֹר.** נְהִי דְּהַבְּשַׂר אֵינוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הַלַּחְלוּחִית שֶׁבּוֹ מִתְבַּשֵּׁל. טוּר: **(כו) דָּם.** וּמַיְרֵי שֶׁהוּדַּח אַחַר הַמְּלִיחָה, דְּאִם לֹא כֵּן עֲדַיִן הוּא אָסוּר מִשּׁוּם הַדָּם שֶׁבְּפִלְחָהּ. טוּר: **(כז) מֻתָּר.** כְּבָר כָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן י"ז דְּגַם בִּבְצָלִים דִּינָא הָכִי, כֵּיוָן שֶׁהֵם חֲרִיפִים מְמַהֲרִים לְהִתְבַּשֵּׁל, וְעַיְנִינוּ רוֹאוֹת דְּהַנּוֹתְנִין אוֹתָם בִּכְלִי שֵׁנִי רוֹתְחַ מִתְמַתְּקִים מִמְּרִירוּתָם אַחַר שֶׁמְּגִיחִים שָׁם קְצָת שָׁעָה. ט"ז (ס"ק יד): **(כח) בָּטֵל.** עַיִן ט"ז (ס"ק טו) שֶׁחוֹלֵק, וְהָעֶלֶה שֶׁאֵין לְהַתִּיר אֲכִילָה זוֹ בְּשַׁבָּת אֶלָּא יִמְתִּין עַד לְאַחַר הַשַּׁבָּת, עַיִן שָׁם. וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לא). וְנִרְאֶה לִי דְּמֶלַח שֶׁעוֹשִׂין מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין אוֹתָם, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל, דְּאֵין בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל. מַגֵּן אַבְרָהָם (שם): י **(כט) מִכְּלִי רִאשׁוֹן.** וְאִם עָרָה, אַזַי

בְּאֵר הַיטֵב

טז (כל) סוֹלֶדֶת. עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כה): וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): **יז (לא) שֶׁנֵּי.** עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק כח). וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק של שלמה פ"ח סי' עא): **(לא) שֶׁלֹּא.** נְהִי דְּהַבְּשַׂר אֵינוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הַלַּחְלוּחִית שֶׁבּוֹ מִתְבַּשֵּׁל. טוּר: **(לב) דָּם.** וּמַיְרֵי שֶׁהוּדַּח אַחַר הַמְּלִיחָה, דְּאִם לֹא כֵּן עֲדַיִן הוּא אָסוּר מִשּׁוּם הַדָּם שֶׁבְּפִלְחָהּ. טוּר: **(לג) מֻתָּר.** כְּבָר כָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן י"ז דְּגַם בִּבְצָלִים דִּינָא הָכִי, כֵּיוָן שֶׁהֵם חֲרִיפִים מְמַהֲרִים לְהִתְבַּשֵּׁל, וְעַיְנִינוּ רוֹאוֹת דְּהַנּוֹתְנִין אוֹתָם בִּכְלִי שֵׁנִי רוֹתְחַ מִתְמַתְּקִים מִמְּרִירוּתָם אַחַר שֶׁמְּגִיחִים שָׁם קְצָת שָׁעָה. ט"ז (ס"ק יד): **(לד) בָּטֵל.** עַיִן ט"ז (ס"ק טו) שֶׁחוֹלֵק, וְהָעֶלֶה שֶׁאֵין לְהַתִּיר אֲכִילָה זוֹ בְּשַׁבָּת אֶלָּא יִמְתִּין עַד לְאַחַר הַשַּׁבָּת, עַיִן שָׁם. וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לא). וְנִרְאֶה לִי דְּמֶלַח שֶׁעוֹשִׂין מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין אוֹתָם, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל, דְּאֵין בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל. מַגֵּן אַבְרָהָם (שם): י **(לה) מִכְּלִי רִאשׁוֹן.** וְאִם עָרָה,

בְּאוּר הֲלָכָה

לְדַעַת הָרַא"ש (פ"ג סי' יא) וְשֶׁלְּחָן עָרוּךְ סָעִיף ד', אֲבָל לְדַעַת הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פכ"ב ה"ד) הַמּוּבָא בְּסָעִיף ט"ו בְּהַגָּ"ה שֶׁאֲפִלּוּ דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֹטֶב וְנִצְטַנֵּן אֵין בּוֹ מִשּׁוּם בִּשּׁוּל, כָּאן גַּם כֵּן מֻתָּר [הַגְּרַ"א מִבְּאוּרוֹ]:

ט * וְאִם עָבַר וְנָתַן מֶלַח וְכוּ'. וּבְתַבְלִין כְּשֶׁנָּתְנוּ לִכְלִי רִאשׁוֹן אַף שֶׁנִּתַּן גַּם כֵּן קְצָת מֵעֲרֶב שַׁבָּת, יֵשׁ לְעַיֵּן בְּדִיעֲבַד לְעִנְיַן הִתְבַּשֵּׁל, דְּהָא הָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין, דְּבִמֶּלַח מַתִּיר רַבָּנוּ שִׁמְחָה מְשׁוּם דְּנִמּוֹחַ מִיָּד וְאֵין מִתְבַּשֵּׁל, דְּצָרְכָא מִילְחָא בְּישׁוּלָא וְכוּ' וּמִתְבַּשֵּׁל מִקְדֶּם שֶׁנַּאֲפָר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַבְלִין, וְאֶפְשָׁר דְּגַם בְּכָאן מִתְבַּשֵּׁל קֹדֶם שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

י * **אָסוּר לִתֵּן תַּבְלִין וְכוּ'.** הִנֵּה בְּשַׁעֲרֵי דְּרוּרִים חוּץ מִמַּיִם וְשֶׁמֶן, כְּבָר מְבֹאָר לְעֵיל בְּסָעִיף ה' (משנ"ב ס"ק מב) דְּיֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה אַף בִּכְלִי שֵׁנִי, אַךְ לְעִנְיַן דִּיעֲבַד אֵין לְהַחְמִיר בִּכְלִי שֵׁנִי. וּבְעֵרוּי מִכְּלִי רִאשׁוֹן, נִרְאֶה דִּינָן כְּמוֹ לְעִנְיַן תַּבְלִין. וְכָל זֶה בְּדָבָר שֶׁלֹּא נִצְלֶה וְנֶאֱפֶה, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁנִּצְלֶה אוֹ נֶאֱפֶה אֵין לֶאֱסֹר בְּדִיעֲבַד אֲפִלּוּ הִנִּיחַ אוֹתָם בִּכְלִי רִאשׁוֹן, דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ אִפּוֹסְקִים הַחוֹלְקִין עַל רַבִּי אֶלְיעֶזֶר מִמֵּץ (יראים סי' רעד) וּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵין בְּשׁוּל אַחַר אֲפִיָּה וְצָלְיָה וְכַנַּ"ל שְׁנִמּוֹחַ אַף בִּכְלִי שֵׁנִי, (נא) מִיחוּיוֹ אֵינוֹ בְּשׁוּלוֹ, שֶׁאַף בְּצוֹנֵן אַתָּה רוֹאֶה כֵּן: **(סח) בָּשָׂר מָלוּחַ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בָּשָׂר שֶׁנִּמְלַח וְהָדַח (נב) כַּדִּין: **(סט) שֶׁל שׁוֹר.** דְּנִהְיֶה דְּהַבָּשָׂר אֵינוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הַלַּחְלוּחִית שֶׁבּוֹ מִתְבַּשֵּׁל, וְכַנַּ"ל, וְהָא [טור]: **(ע) דִּבְלֹא מָלוּחַ וְכוּ'.** הֵינוּ דְּלֹא נִטְעָה לוֹמַר דְּהַטַּעַם שֶׁאוֹסֵר הוּא מִשּׁוּם דְּהַמֶּלַח מְרַכֵּךְ הַבָּשָׂר וּמִתְבַּשֵּׁל בְּלֹא מֶלַח כְּלָל רִאשׁוֹן, אֶלָּא דַּאֲפִלּוּ בְּלֹא נִמְלַח מִפְּנֵי הַלַּחְלוּחִית וְכַנַּ"ל, וְהָא דְּנָקֵט הַמְּחַבֵּר מָלוּחַ, דְּאִי לֹא הָיָה מָלוּחַ הָיָה אָסוּר לְתִתָּן בְּלֹא אִסּוּר דָּם בִּכְלִי רוֹתֵחַ בְּלֹא אִסּוּר שַׁבָּת: **(עא) וְיֵשׁ אוֹסְרִים וְכוּ'.** אִיכָּא תְּרֵי לִשְׁנֵי בָּזֶה, לִשְׁנָא בָּתְרָא הָוֵי מֶלַח לְקֻלָּא, דְּקָשֶׁה לְהִתְבַּשֵּׁל כְּבִשְׁרָא דְּתוֹרָא מִשּׁוּם הָכִי מֻתָּר אֲפִלּוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן כְּשֶׁהֶעֱבִירוּהוּ מֵהָאֵשׁ, וּלְלִשְׁנָא קַמָּא הָוֵי מֶלַח לְחֻמְרָא, דַּאֲפִלּוּ בִּכְלִי שֵׁנִי מִתְבַּשֵּׁל, וּפָסְקוּ רֹב הַפּוֹסְקִים כִּלְשָׁנָא בָּתְרָא, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ מַחְמִירִין לְכַתְּחִלָּה דְּהַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה. וְהֵנִי מִלֵּי בְּמֶלַח שֶׁחוֹפְרִין, אֲבָל מֶלַח שֶׁעוֹשִׂין מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין אוֹתָם, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל לְכָלֵי עֲלְמָא, דְּאֵין בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ט"ו [מִגַּן אַבְרָהָם (ס"ק לא)] וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]. (נד) וְכֵן בְּצוֹנֵ"ר מֵהַאי טַעְמָא לִתְנוֹ בִּכְלִי רִאשׁוֹן לְאַחַר שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (נה) מִן הָאֵשׁ, וְיֵשׁ (נו) שֶׁמַּקְפְּקְפִין בָּזֶה, ו[וְטוֹב לְזַהֵר מִכְּלִי רִאשׁוֹן לְכַתְּחִלָּה: **(עב) אֲפִלּוּ הוּא וְכוּ'.** דְּעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ אֲפִלּוּ לִפְסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ אָסוּר וְכַנַּ"ל (ס"ק סד): **(עג) דְּהַמֶּלַח בָּטֵל.** וְאַף עַל גַּב דִּמְיִדִּי דְּעָבִיד לְטַעֲמָא לֹא בָּטֵיל, (נז) שֶׁאנִי הָכָא דְּהָוֵי זֶה וָזֶה גּוֹרֵם, דְּהָכָא מֵירֵי שֶׁנִּמְלַח גַּם כֵּן מִכְּבָר. בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְגַם מֵירֵי דְּהַמֶּלַח שֶׁנָּתַן עַכְשָׁיו לֹא הָיָה בְּהּ כְּדֵי לִתֵּן טַעַם אֲסוּר הַמַּאֲכָל (נח) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת (נט) אִם נָתַן בְּהַכְּלִי כְּשֶׁעוֹמֵד עַל הָאֵשׁ. וְהָנֵי מִלֵּי בְּמֶלַח שֶׁנַּעֲשָׂה מֵחֲפִירָה, (ק) אֲבָל בְּמֶלַח שֶׁנַּעֲשָׂה מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין, אֵין לֶאֱסֹר הַמַּאֲכָל וְכַנַּ"ל: י **(עד) מִכְּלִי רִאשׁוֹן.** דְּאַף דְּתַבְלִין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְיֵפֶה לוֹ אָז יֵשׁ בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל, וּלְדִינָא כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסָעִיף ד' (ס"ק כה) דַּהֲלָכָה כִּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּאֵין מְחַלְּקִין בָּזֶה, (פז) וְאַף הַמְחַבֵּר אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כֵּן כְּמוֹ שֶׁסָּתַם שָׁם, אֶלָּא דְּלִשָּׁנָא דְּרַבָּנוּ יְרוּחָם נָקִיט וְאָזִיל: **טז (סג) כָּל זְמַן וְכוּ'.** הֵינוּ (פח) אֲפִלּוּ כְּבָר פָּסַק רְתִיחָתוֹ מִמָּנּוּ: **(סד) שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ.** אֲבָל אִם אֵין הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, (פט) [ז]אֲפִלּוּ כְּלִי רִאשׁוֹן אֵינוֹ מְבַשֵּׁל. וְאִם לֹא הֶעֱבִירוּהוּ מֵעַל הָאֵשׁ, אָסוּר לִתֵּן לְתוֹכוֹ תַּבְלִין וַאֲפִלּוּ מֶלַח בְּכָל גֻּוְנָא, וַאֲפִלּוּ דַּעְתּוֹ לְסַלֵּק אֶת הַקְּדֵרָה מֵהָר מִשָּׁם, פָּן יִשְׁכַּח עַד שֶׁיִּתְבַּשֵּׁל וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ד: **(סה) לְתוֹכוֹ תַּבְלִין.** אֲבָל בִּכְלִי שֵׁנִי מֻתָּר לָתֵת תַּבְלִין אֲפִלּוּ יָד סוֹלֶדֶת בּוֹ, דְּאֵין מִתְבַּשֵּׁל שָׁם. וְאִם מָנַח בִּכְלִי שֵׁנִי דָּבָר גּוּשׁ שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, יֵשׁ לְזַהֵר בָּזֶה, (ס) [ז]דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין [ז]דְּדָבָר גּוּשׁ כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ דִּינוֹ כִּכְלִי רִאשׁוֹן: **(סו) כֵּיוָן שֶׁהֶעֱבִירוֹ.** דַּעַל (סא) הָאֵשׁ אֲפִלּוּ בִּשְׁרָא דְּתוֹרָא מִתְבַּשֵּׁל: **(סז) כִּבְשִׁרָא דְּתוֹרָא.** וְאַף

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(סז) תוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לב): **ט (סה)** מִבֵּית יוֹסֵף (ד"ה כלי ראשון): **(סט)** אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק נג) בְּשֵׁם הַשַּׁ"ךְ (ז"ד סי' קה סק"ה) וּפְרִי חָדָשׁ (ז"ד סי' סח ס"ק יח ד"ה ולענין הלכה) דְּלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כח), וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"א שְׁלֹא דִּקְדֵּק בְּרַבֵּנוּ הִירוּשַׁלְמִי: **(ל)** מָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן מ"ה: **(לא)** ר"ן (כ. ד"ה גמ' מלח). **וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים** (משב"ז ס"ק יב) **דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ מַעֲלֶה רִתְיחוֹת מִכַּשֵּׁל: (לב)** הַמְּאִירִי (ד"ה המשנה הרביעית): שֶׁבָּאְרוּ הָרַמְ"א בְּסִמּוּךְ [וְלִפְרוּשׁ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ל) בְּדִבָּרָיו]. וְהִנֵּה אַף דְּיֵשׁ מְפַקְפְּקִין עַל דִּבְרֵי הָרַמְ"א, וְסוֹבְרִין דְּדַעַת הַמְחַבֵּר הוּא דְּדִוְקָא כְּשֶׁנִּמְלַח מִתְּחִלָּה וְהוּדַּח כַּדִּין] אֲזַי הַמֶּלַח מְרַכֵּךְ הַבָּשָׂר וּמִתְבַּשֵּׁל, לְדִינָא אֵין נִפְקָא מִינָּהּ, דְּכָבָר הִכְרִיעוּ הָאַחֲרוֹנִים לְהַלָּכָה כְּהָרַמְ"א: **(לד)** תְּשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סי' פד) וּפְרִי מְגַדִּים (משב"ז ס"ק טו): **(לה)** כֵּן כָּתַב בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כד) **גַּבֵּי מֶלַח. וְאִסּוּרוֹ הוּא מִדְּרַבָּנָן מִפְּנֵי שְׁגִרַּת כִּמְבַשֵּׁל, וְהוּא הַדִּין גַּבֵּי צוֹנֵ"ר:**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ו) הוסיף: ויש חולקים ואוסרים עד מוצאי שבת. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב: וטוב למנוע מלתת תבלין בכלי ראשון אפילו אין היד סולדת בו כדי לעשות הרחקה וסייג לדבר. **ג]** וכן דעת השו"ע הרב (סי' רנג ס"ק יא). **ד]** ובשו"ע הרב (ס"ח) כתב: ומכל מקום המחמיר בו כמו בשאר מלח [היינו שלא ליתנו אפילו בכלי שני] תבוא עליו ברכה, ובסידורו כתב שאין להקל במלח שלנו אף שנתבשל תחלה, שמאחר שחוזר ונמחה אין להקל בו יותר מבמלח שבימיהם לפי חילוק הדעות שבשלחן ערוך שיש אוסרים אפילו ליתן בכלי שני שהיד סולדת בו. והמחמיר תבוא עליו ברכה. ולענין צוקע"ר כתב שם שלא לשפוך בכלי ראשון שהיד סולדת בו על צוקער, כי מאחר שהצוקער נמחה יש בו משום בישול.

יא * שׁ**אַמְבָּטִי** (פְּרוּשׁ כְּלִי שֶׁרוֹחֵץ בּוֹ) **שֶׁל** מָרְחָץ **שֶׁהָיָא** (עה) מְלֵאָה **מַיִם** (ל) **חַמִּין** (עו) (אַף עַל פִּי **שֶׁהִיא** כְּלִי שֵׁנִי) (תוספות (מכ ד״ה ואע) ורא״ש וטור), (עז) **אֵין נוֹתְנִין לָהּ מַיִם צוֹנֵן, שֶׁהָרֵי מְחַמְּמָן הָרְבֵּה.** (עח) * **אֲבָל נוֹתֵן הוּא** (לא) **מַיִם חַמִּין** * **שֶׁבְּזֶה הָאַמְבָּטִי** (עט) **לְתוֹךְ אַמְבָּטִי אַחֵר שֶׁל צוֹנֵן: יב** ת**מַחַם שֶׁפָּנָה מִמֶּנּוּ מַיִם חַמִּין, מֻתָּר לִתֵּן לְתוֹכוֹ** (פ) **מַיִם צוֹנֵן** (לב) (מֻרְבִּים) **כְּדֵי לְהַפְשִׁירָן.. וּמֻתָּר לָצוּק מַיִם חַמִּין** (פא) **לְתוֹךְ מַיִם צוֹנֵן, אוֹ צוֹנֵן לְתוֹךְ חַמִּין,** * **וְהוּא** (פב) **שֶׁלֹּא יִהְיוּ** א**בִּכְלִי רִאשׁוֹן מְפֻנֵּי שֶׁמִּתְחַמְּמִין הָרְבֵּה.** הַגָּהָה: (פג) וְאִם הַמַּיִם מֻרְבִּים כָּל כָּךְ שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּתְבַּשְּׁלוּ (פד) רַק שֶׁיָּפִיגוּ צִנָּתָן, אֲפִלּוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן שָׁרֵי

ש שִׁבָּת מ״ב (ע״א) בִּבְרַיְתָא וּכְתָבוֹ הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק כ״ב (ה״ח). ת שָׁם מ״א (ע״א) בְּמִשְׁנָה וּבַגְּמָרָא. א שָׁם בְּתוֹסָפוֹת (מב. ד״ה נותן אדם חמין).

בַּאֵר הַיטֵב

הַקְּלָפָה אֲסוּרָה דְּנִתְבַּשְּׁלָה בְּשַׁבָּת. וְעַיֵּן מֵגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לב): **יא** (ל) **חַמִּין.** וַאֲפִלּוּ בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא אָסוּר לִתֵּן צוֹנֵן בְּאַמְבָּטִי שֶׁהַמִּשְׁכָּה מִן הַמָּעְיָן לְתוֹכוֹ, אֶלָּא צָרִיךְ לְטֹל מֵהָאַמְבָּטִי בִּכְלִי שֵׁנִי וְאַחַר כָּךְ יִתֵּן הַמַּיִם לְתוֹכָהּ. גְּמָרָא (מ״ו). וְעַיֵּן ט״ז (ס״ק יב): (לא) **מַיִם חַמִּים.** וַאֲפִלּוּ מִכְּלִי רִאשׁוֹן מֻתָּר לָעֲרוֹת לְתוֹךְ מַיִם צוֹנְנִין, דְּהַתָּחְתּוֹן גּוֹבֵר עַל הָעֶלְיוֹן וּמְצַנְּנוֹ. טוּר. וְאַף עַל גַּב דְּאָסוּר לָעֲרוֹת עַל תַּבְלִין כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף י׳ דְּהָנֵי כִּכְלִי רִאשׁוֹן, הָכָא שְׁאנֵי שֶׁמִּתְעָרְבִין הַחַמִּין עִם הַצּוֹנְנִים וּמִתְבַּשֵּׁל

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מִתְבַּשֵּׁל בִּכְלִי שֵׁנִי וְכַנַּ״ל (ס״ק סה), מִכָּל מָקוֹם הָעֲרוּי מִכְּלִי רִאשׁוֹן קַיְמָא לַן דְּהוּא מְבַשֵּׁל כְּדֵי קְלִיפָּה, (קפ) וַאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אָסוּר אִם עָרָה לְהָדְיָא עֲלֵיהֶן (קנ) שֶׁלֹּא נִפְסַק הַקְּלוּחַ: **יא** (עה) **מְלֵאָה מַיִם חַמִּין.** וַאֲפִלּוּ (קנ) בְּחַמֵּי טְבֶרְיָא אָסוּר לִתֵּן צוֹנְנִין בְּאַמְבָּטִי שֶׁהַמִּשְׁכָּה מִן הַמָּעְיָן לְתוֹכָהּ, אֶלָּא צָרִיךְ לְטֹל מֵהָאַמְבָּטִי בִּכְלִי שֵׁנִי וְאַחַר כָּךְ יִתֵּן הַמַּיִם לְתוֹכָהּ, אֲפִלּוּ הַמַּיִם מוּעָטִין מִן הַחַמִּים, וּכְדִלְקַמָּה בְּסָעִיף י״ב (ס״ק פא): (עו) **אַף עַל פִּי שֶׁהִיא כְּלִי שֵׁנִי.** דְּכֵינָן שֶׁהַן לְרְחִיצָה, מִפְּתָמָא חַמְּמָן הַרְבֵּה, וּמִתְבַּשְּׁלִין הַצּוֹנְנִים שֶׁמִּתְעָרְבִין בָּהֶם אַף עַל פִּי שֶׁהָאַמְבָּטִי הִיא כְּלִי שֵׁנִי [טור], וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב שֶׁהָרֵי מְחַמְּמָן הַרְבֵּה: (עז) **אֵין נוֹתְנִים לָהּ מַיִם צוֹנֵן.** עַיֵּן (קנ) בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דְּדַוְקָא מַיִם מוּעָטִין שֶׁאִפְשָׁר שֶׁיִּתְבַּשְּׁלוּ שָׁם, אֲבָל אִם נוֹתֵן הַרְבֵּה כָּל כָּךְ עַד שֶׁהַחַמִּין נַעֲשִׂים פּוּשָׁרִים עַל יְדֵי זֶה שָׁרֵי, וּכְמוֹ לְקַמָּיהּ בְּסוֹף סָעִיף י״ב. וְנִרְאֶה דְּאִם הָיָה הָאַמְבָּטִי (קנ) כְּלִי רִאשׁוֹן, יֵשׁ לְחוּשׁ לְדַעַת הָרַ״ן (כ. ד״ה תנו רבנן) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב ח״ג) שֶׁכָּתְבוּ דְּבְאַמְבָּטִי אָסוּר לִתֵּן אֲפִלּוּ צוֹנֵן מֻרְבִּים: (עח) **אֲבָל נוֹתֵן וְכוּ׳.** וַאֲפִלּוּ אִם הָאַמְבָּטִי הוּא כְּלִי רִאשׁוֹן, מֻתָּר לָעֲרוֹת לְתוֹךְ מַיִם צוֹנְנִים (קנ) א]אִם הֵם מֻרְבִּין עַל הַחַמִּין. וְאַף עַל גַּב דְּאָסוּר לָעֲרוֹת עַל תַּבְלִין כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף י׳ דְּהָנֵי כְּכְלִי רִאשׁוֹן, זֶהוּ דַּוְקָא גּוּשׁ, אֲבָל הָכָא שָׁאנֵי שֶׁמִּתְעָרְבִין הַחַמִּין עִם הַצּוֹנֵן וּמִתְבַּשֵּׁל חֲמִימוּתָן כֵּינָן שֶׁהַצּוֹנֵן מֻרְבִּים. וְלִתֵּן חֲתִיכַת בָּשָׂר רוֹתֵחַ לְתוֹךְ רֹטֶב (קנ) צוֹנֵן אָסוּר, דְּכֵינָן שֶׁאֵינוֹ מִתְעָרֵב (קפ) מְבַשֵּׁל כְּדֵי קְלִיפָּה [מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לה)]: (עט) **לְתוֹךְ אַמְבָּטִי אַחֵר.** לְרִבּוּתָא נָקֵט, דְּאַף עַל פִּי שֶׁהוּא אַמְבָּטִי לֹא גָּזְרוּ, וְכָל שֶׁכֵּן לְתוֹךְ כְּלִי אַחֵר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צוֹנֵן: **יב** (פ) **מַיִם צוֹנֵן מֻרְבִּים וְכוּ׳.** אֲבָל מוּעָטִין שֶׁיּוּכְלוּ לְהִתְחַמֵּם מֵהֶם הַמַּיִם עַד שֶׁתְּהֵא הַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶן אָסוּר, אֲבָל מֻרְבִּין מֻתָּר, (קנ) אֲפִלּוּ אִם יִמְלֵא אֶת כָּל הַכְּלִי בְּמַיִם צוֹנְנִים וְעַל יְדֵי זֶה יוּכַל הַכְּלִי לָבוֹא לִידֵי צָרוּף [דְּהֵינוּ כְּשֶׁהַכְּלִי מַתְּכוֹת חַם וְנוֹתְנִין לְתוֹכוֹ צוֹנֵן, מְחַזְּקִים אֶת הַכְּלִי וְזֶה הוּא גְּמַר מְלָאכֶת הַצוֹרְפִין, שֶׁרְתִּיחַת הָאוּר מְפַעְפַּעְתּוֹ וְקָרוֹב לְהִשָּׁבֵר וְהַמַּיִם מְצָרְפִין פְּעְפּוּעָיו], אֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, כֵּיוָן שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן לָזֶה וְלָאו פְּסִיק רֵישֵׁהּ הוּא, דְּאֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יַגִּיעַ הַכְּלִי עַל יְדֵי זֶה לִידֵי צָרוּף. וְהַמְכַוֵּן לְצָרָף, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא חַיָּב מִדְּאוֹרַיְתָא וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן: (פא) **לְתוֹךְ מַיִם צוֹנֵן אוֹ צוֹנֵן וְכוּ׳.** וּבִשְׁנֵיהֶן אֲפִלּוּ הַמַּיִם צוֹנְנִים מוּעָטִין שֶׁעֲדַיִן הַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶן אַחַר הַתַּעֲרוֹבוֹת, גַּם כֵּן שָׁרֵי, כֵּיוָן שֶׁהוּא בִּכְלִי שֵׁנִי, קַיְמָא לַן דִּכְלִי שֵׁנִי אֵינוֹ מְבַשֵּׁל, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ט׳ (ס״ק סה): (פב) **שֶׁלֹּא יִהְיוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן.** דְּאִם הַחַמִּין הֵם בִּכְלִי רִאשׁוֹן אָסוּר לְצוֹק בְּתוֹכָם מַיִם צוֹנְנִים, (קו) ב]וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לָעֲרוֹת מֵהֶם לְתוֹךְ מַיִם צוֹנְנִים מוּעָטִים שֶׁיִּתְבַּשְּׁלוּ עַל יָדָם: (פג) **וְאִם הַמַּיִם מֻרְבִּין.** קַאי אַצּוֹנֵן לְתוֹךְ חַמִּין, וְכֵן אִם חַמִּין לְתוֹךְ צוֹנֵן הָיָה הַצּוֹנֵן מֻרְבִּים שָׁרֵי. וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל כ ס״ג) שֶׁכָּתַב דְּצוֹנֵן לְחַמִּין דַּוְקָא שֶׁשּׁוֹפֵךְ בְּשִׁפּוּכָה גְּדוֹלָה הַכֹּל בְּפַעַם אַחַת, אֲבָל מַעַט מַעַט אָסוּר לְעָרוֹת, (קיפ) שֶׁהָרֵי מְבַשֵּׁל תֵּכֶף וּמַה יּוֹעִיל מַה שֶּׁמִּצְטַנֵּן אַחַר כָּךְ: (פד) **רַק שֶׁיְּפִיגוּ צִנָּתָן.** וַאֲפִלּוּ חַמִּין קָצֶת (קיג) כְּעֵין פּוּשָׁרִין שָׁרֵי, רַק שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶן:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

י (קפ) מֵגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לב). וְעַיֵּן בְּפֹרֵי מְגַדִּים: (קנ) אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק כה) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״מ): **יא** (קנ) גְּמָרָא (מ״ו): (קד) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק מא) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יד): (קס) דִּכְלִי שֵׁנִי יֵשׁ לִסְמֹךְ בָּזֶה עַל רַשׁ״י (מב. ד״ה בכוס) וְרַ״ן (כ. ד״ה תנו רבנן) שֶׁמְּפָרְשִׁים דְּהַגְּמָרָא מַיְירֵי בִּכְלִי רִאשׁוֹן: (קו) מֵגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לה) וּפְרִי מְגַדִּים. (וְהֵשֵׁ״ז (ס״ק יח) כָּתַב שָׁזֶּה תְּלוּיָה בְּמַחְלֹקֶת הַטּוּר וְהָרַמְבַּ״ם (פכ״ב ה״ו), וְכֵן מַשְׁמַע בְּהַגְּרַ״א סוֹף סָעִיף י״ב: (קז) **הֵינוּ שְׁנִצְטַנֵּן לְגַמְרֵי, לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הָרַמְ״א** בְּסָעִיף ט״ו בְּהַגָּ״ה: (קס) **וּמִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן דִּיעֲבַד נִרְאֶה דְּאֵין לֶאֱסֹר הָרֹטֶב.** דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״כ) לא נזכר תנאי זה. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״כ) כתב: ואפילו מכלי ראשון מותר לערות לתוך מים צוננים מועטים למרובים [ולא חילק בין צוננים מועטים למרובים].

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah